

Motion till Kommunfullmäktige 16 oktober 2008

Hållbar Jämställdhet

Kommuner och landsting har en central roll när det gäller att förverkliga jämställdhetspolitiken i samhället. Det är i vardagen som jämställdhet skapas – eller ojämställdhet vidmakthålls. SKL, Sveriges Kommuner och Landstings som nationell arbetsgivar- och intresseorganisation har som uppdrag att aktivt stödja kommuner och landsting i arbetet med att genomföra målinriktat, uthålligt och kunskapsbaserat arbete för att jämställdhetsintegrera sina verksamheter. SKL har sökt och beviljats medel av Regeringen för att 2008- 2010 stödja och fördela utvecklingsmedel till jämställdhetsintegrering i kommuner, landsting, regionala självstyrelseorgan och kommunala samverkansorgan.

Jämställdhet innebär rättvisa, demokrati och delaktighet. Jämställdhetsintegrering innebär enligt Europarådets definition "(om)organisering, förbättring, utveckling och utvärdering av beslutsprocesser, så att ett jämställdhetsperspektiv införlivas i allt beslutsfattande, på alla nivåer och i alla steg av processen, av de aktörer som normalt sett deltar i beslutsfattandet. Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Det förutsätter lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter på livets alla områden.

Program för Hållbar Jämställdhet syftar till att stödja kvalitetssäkring av verksamheter för att garantera att de svarar mot båda könen villkor och behov, så att hög kvalitet och goda resultat uppnås för kvinnor respektive män, flickor respektive pojkar. Målet är konkreta och bestående förbättringar i de verksamheter som inom ramarna för programmet ges stöd för att genomföra jämställdhetsintegrering. Jämställdhetsintegrering är en strategi för att uppnå hållbar jämställdhet och innebär:

- Att kartlägga hur verksamheten berör och får konsekvenser för respektive kön, samt undersöka om båda könen villkor och behov beaktas.
- Att kartlägga om verksamhetsföreträdarnas uppfattning och föreställningar om kön påverkar och får konsekvenser för hur rättigheter och resurser erbjuds och fördelas.
- Att ansvariga för verksamheten fattar beslut om insatser och åtgärder.
- Att genomföra åtgärder i det dagliga arbetet som garanterar att verksamheter, service, vård mm utförs på ett jämställt sätt.
- Att införliva jämställdhetsperspektiv i befintliga policydokument, processer, rutiner, kvalitets- och ledningssystem.

Program för Hållbar Jämställdhet kan bevilja stöd till utvecklingsarbete som använder jämställdhetsintegrering och som främjar hållbar jämställdhet ur ett medborgare/brukarperspektiv. Utvecklingsarbetet kan ha ett eller fler av följande mål:

- Utveckla och kvalitetssäkra verksamhet för att garantera att den inte diskriminerar någon på grund av kön.
- Jämställdhetsintegrera ledningssystem och metoder som man vanligen använder för att utveckla kvaliteten i verksamheten (t ex styrdokument, budget, kvalitets- och brukarundersökningar).

- Öka kunskapen och medvetenheten om jämställdhet bland beslutsfattare i offentligt finansierade verksamheter.

Utvecklingsmedel kan exempelvis sökas för

Utbildningsinsatser

- Stöd för informations- och utbildningsinsatser för dem som leder och följer upp arbetet, exempelvis politiker, chefer, strateger, utvecklare, controllers. Stödet kan avse konferenskostnad, material, föreläsare, processledning etc.

Förändringsarbete

- Stöd för extern kompetens för utbildningsinsatser, processledning, handledning etc. En förutsättning för jämställdhetsintegrering är att förändringsarbetet genomförs av dem som arbetar i verksamheten och med de metoder som man vanligen använder för att utveckla och förbättra verksamheten. Arbetet med jämställdhetsintegrering förutsätter dock särskilda kunskaper både om jämställdhetsintegrering och förändringsarbete.

Inhämtning av extern kompetens

- För att kvalitetssäkra ledningssystem och metoder för verksamhetsutveckling. Detta kan avse kostnader för att kartlägga, analysera och jämställdhetsintegrera policy-/styrdokument, kvalitetssystem eller metoder, checklistor mm som används i det dagliga arbetet. Kan även avse utveckling av jämställdhetsintegrerade datasystem för ledning och kvalitetssäkring.
- För effekt- och processutvärdering. De som får stöd av programmet ska själva följa upp målen och utvärdera resultaten av utvecklingsarbetet. Man kan söka ekonomiskt stöd för att genomföra utvärdering. Utvärderingen ska följa modell och utvärderingsmall som tas fram av SKL. Samtliga utvärderingar ska ingå i en samlad effekt- och processutvärdering som SKL ansvarar för. Stöd kan beviljas för maximalt 1,5 år.

Egeninsats

För att säkerställa att utvecklingsarbetet blir en del av ordinarie verksamhet krävs att kommunen bidrar med den arbetstid som behövs för ett effektivt och långsiktigt hållbart utvecklingsarbete. Vidare att man fattar beslut om att arbetet ska fortsätta efter den period som ansökan avser och att de ekonomiska medel som behövs till det fortsatta utvecklingsarbetet avsätts.

Medel kan sökas av kommuner och kommunala samverkansorgan. Arbetet ska beröra hela kommunen eller en hel förvaltning, division eller motsvarande och kan ske i samverkan mellan flera kommuner/landsting. Man kan inte söka stöd för utvecklingsarbete på en enskild arbetsplats (t ex en skola eller en vårdcentral). Medel kan även sökas av privata företag för att ta fram modeller för jämställdhetsintegrering av offentligt- finansierade verksamheter som bedrivs av privata företag. Fler organisationer kan söka gemensamt.

Ansökningstillfällen är: 1.) 15 oktober 2008 2.) 15 mars 2009 3.) 15 oktober 2009.

Beslutsförslaget är att kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen:

- att besluta om att anta jämställdhet som ett kommungemensamt mål.
- att initiera ett systematiskt arbete för implementering av jämställdhetsintegrering, t ex genom att underteckna CEMR-deklarationen (länk på <http://www.skl.se/jamstallldhet>) eller genom att fastställa en policy för jämställd medborgar/brukarservice.
- att besluta om att avsätta tid och utse någon ansvarig som tar del av utbildningsinsatser och utvecklingsfrågor i kommunen vad beträffar jämställdhet, och som ser till att kommunens jämställdhetsgrupp blir aktiv igen.
- att besluta om att avsätta ekonomiska resurser och ansöka om medel i SKL:s ”Program för Hållbar Jämställdhet”.
- att se till att utvecklingsarbetet för jämställdhetsintegrering har tydliga och mätbara mål och beskriver de effekter som ska uppnås för medborgaren eller brukaren.
- att besluta om att politiker, ledning och medarbetare får utbildning i jämställdhet, genus och förändringsarbete och att hela personalgruppen deltar i förändringsarbetet.
- att besluta om att utbilda i jämställt föräldraskap – där föräldraskap och jämställdhet belyses i relation till arbetsmarknad, föräldrarätt, ekonomi, bostadspolitik, infrastruktur, familjepolitik och familjeform. Målgrupper bör vara barnomsorgs-, förskole-, skol- och fritidspersonal, samt personal inom socialförvaltningen.
- att besluta om att jämställdhetsarbetet implementeras i verksamheter, styrdokument, system och/eller verktyg för verksamhets- och kvalitetsutveckling så att jämställdhetsperspektivet beaktas och följs upp, vilket är särskilt viktigt inom skolan och förskolan.
- att besluta om att kartlägga att resurser inom hemtjänst fördelas på ett jämställt sätt och att rätta till eventuella ojämställda förhållanden.
- att besluta om att kartlägga att investeringar och kommunens föreningsbidrag fördelas på ett jämställt sätt, samt att rätta till eventuella ojämställda förhållanden.
- att besluta om att titta på jämställdhetsprojekt såsom ”Normal eller?” (Umeå), där tonårskillar diskuterar maskulinitet, sexism och homofobi, samt projekt som riktas mot tjejer som kan användas.
- att besluta om att titta på om ett stöd för inrättandet av en tjejjour i Tyresö, kan användas inom ramen för program för hållbar jämställdhet.

För miljöpartiet de gröna i Tyresö

Peter Bylund

Lilian Nylinder

Marie Åkesdotter

